

Đ i di n c a đ ng Dân ch b xa đ i th c a đ ng C ng Hòa là Mitt Romney 5 đ i m.

Hai ng c viên t ng th ng M : Mitt Romney (t) và Barack Obama (p).
nh AFP

Sau đ i h i toàn qu c c a hai đ ng Dân ch và C ng Hòa, hai ng c viên t ng th ng M l p t c lên đ ng chinh ph c c tri v i cùng m t m c đích : th hi n s khác bi t v chính sách kinh t đ đ m i công vi c làm cho ng i dân.

Vào lúc hai ông Barack Obama hay Mitt Romney ráo ri t thuy t ph c c tri v kh năng v c d y kinh t cho Hoa K , t p chí chuyên đ The Economist c a Anh s cu i tháng 8/2012 đ t câu

h i v i 1 700 ch doanh nghi p c a th gi i : Barack Obama hay Mitt Romney có hy v ng c i thi n tình hình kinh t toàn c u ?

Theo cu c thăm dò d lu n đ c bi t đó có t i 42 % nh ng ng i đ c h i cho r ng kinh t th gi i sáng s a h n, n u nh t ng th ng Obama tái đ c c . Ông Romney ch đ c có 21 % tín nhi m.

Ng c i, trong m t các doanh nhân M thì uy tín c a ng c viên đ ng C ng hòa i cao h n : g n 40 % các doanh nhân M tin t ng vào tài c m lái c a ông Mitt Romney (31 % cho ông Obama). Nói cách khác, gi i này cho r ng ng c viên đ ng C ng hòa s b o v quy n i c a h t h n.

Dù v y, đ i v i đ i đa s ng i dân M , thì các cu c thăm dò d lu n đ c công b sau khi đ i h i đ ng Dân ch k t thúc cho th y, cách bi t v ý đ nh b phi u đang nghiêng v phía ông Obama. Đ i di n c a đ ng Dân ch b xa đ i th c a đ ng C ng Hòa là Mitt Romney 5 đ m.

Căn c vào nghiên c u do vi n Rasmussen th c hi n đ c công b ngày 10/09/2012, theo th t , các ông Obama và Romney đ c 50 và 45 % c tri ng h . Thăm dò c a vi n Gallup cũng đ a ra ch nh i ch là 5 đ m. Còn theo thăm dò c a CNN –Opinion Research thì khác bi t gi a hai ông Romney và Obama là 6 đ m. Ph n th ng thì v n nghiêng v phía t ng th ng m n nhi m.

Các nhà bình lu n M cho r ng, đ m tín nhi m c a ông Barack Obama tăng lên sau đ i h i toàn qu c Charlotte, bang B c Carolina tu n qua do ng c viên đ ng Dân Ch đã t ra r t th c t trong bài di n văn c a ông.

Ông Obama không ng n ng i nhìn nh n th c t phũ phàng : h n 8 % ng i dân M không có vi c làm. T l này cao h n 3 % so v i th i đ m 2009 khi ông b c vào Nhà Tr ng.

Lên c m quy n vào đ nh đ m c a c n kh ng ho ng tài chính và kinh t 2007-2009, t ng th ng Barack Obama cam k t đem i công vi c làm cho ng i dân ngay trong năm đ u nhi m k . Th m chí có lúc t l th t nghi p t i Hoa K nh y v t lên đ n 10 % (tháng 10/2009), nh ng th c t cho th y trong 43 tháng liên ti p, t l th t nghi p v n không gi m xu ng d i m c 8 % và đ gi i quy t vi c làm cho ng i dân, thì m i tháng n n kinh t Hoa K ph i t o thêm đ c 125 000 vi c làm.

Trên toàn qu c, trong tháng 8/2012 kinh t M t o thêm 96 000 ch làm, th p h n nhi u so v i con s 125 000 nh mong đ i.

Thông kê của Bộ Lao động cho biết càng gây thất vọng khi biết rằng trong tháng 7/2012 kinh tế Hoa Kỳ đã tuyển dụng thêm 140 000 người. Điều mà son duy nhất là thất nghiệp giảm trong tháng 8 thấp hơn so với hai tháng 7/2012 (8,1 % thay vì 8,3%). Các con số về thất nghiệp kể trên là của hai đợt bùng nổ kinh tế công vào chính sách kinh tế của chính quyền Obama.

Ông cố vấn Mitt Romney nhận xét : « Đây là bằng chứng rõ ràng nhất cho thấy Barack Obama không giải quyết được vấn đề công việc và chính sách kinh tế của ông ta thất bại hoàn toàn ».

Trên con đường chinh phục Nhà Trắng, ông cố vấn Romney và đồng nghiệp Cộng Hòa khai thác hai nhược điểm kinh tế của ông Obama : tăng trưởng yếu kém của kinh tế Hoa Kỳ và tình trạng nợ nần khủng khiếp của Mỹ.

Trong bốn năm cầm quyền dưới thời tổng thống Barack Obama nợ công của Hoa Kỳ tăng thêm 6 000 tỷ đô la để đạt tới ngưỡng 16 000 tỷ, tức là tăng gấp đôi với 100 % tổng số nợ phi mớ i của siêu cường kinh tế số 1 thế giới.

Hơn nữa kinh tế là mối quan tâm hàng đầu của công dân và hai ông cố vấn tổng thống đều hiểu được rằng đây sẽ là một trong những chìa khóa của thành công trong cuộc chạy đua vào Nhà Trắng năm nay.

Vậy một cách công bằng nhất hai ông cố vấn tổng thống Hoa Kỳ, Barack Obama và Mitt Romney đã đưa ra những biện pháp nào để vực dậy kinh tế và giải quyết thất nghiệp ?

Đâu là khác biệt giữa hai người về chính sách thuế khóa, vào lúc nào công của Mỹ cần được điều chỉnh ?

Chuyên gia kinh tế Nguyễn Xuân Nghĩa tại Hoa Kỳ nêu lên một số câu hỏi trên :

Nguyễn Xuân Nghĩa: « Năm nay, dân Mỹ sẽ chọn người cầm đầu Hành pháp là Tổng thống và Phó Tổng thống, những công dân cũng bầu ra tới 435 Dân biểu tại Hạ viện, 33 ghế Thượng viện, và 13 chức Tổng thống các Tiểu bang hay Đặc khu Hành chính như Puerto Rico và West Samoa.

Dù dù luôn cần chú ý đến cuộc tranh cử Tổng thống, thất bại vai trò của Tổng thống Mỹ là một bài học về kinh tế và xã hội.

Người có vai trò quan trọng của nhiệm vụ người trên thế giới, và nên chính Hành pháp Hoa Kỳ không có

Hội đồng thi, Trường Công Hoà đang chi m đã s 240/190 t i H vi n và hy v ng b o v đ c đã s đó trong Qu c h i khoá 113 sau cu c b u c tháng 11 này.

Đây là một lý do khiến ông chính trị tại Hoa Kỳ vì hai đảng không tìm ra sự dung hòa trong khi Tổng thống Obama bắt tay và phát biểu với các viên chức chính quyền cho thấy ra ngoài tầm tay của ông ta vì còn tùy vào Quốc hội ».

Nguyễn Xuân Nghĩa : « M^ô s^ố n^h xu^{ất} ra m^ôt nă^m c^ó 16 ngàn t^rĩ đ^ô la thì nhà n^h c^ó xài g^{ần} 25% mà ch^ỉ thu vào công qu^ả có 15% nên b^{ên} b^{ên} i chi ngân sách 10% là g^{ần} 1.600 t^rĩ .

Hồ sơ thân hai là quố An sinh Xã hội trong đó có tiền hưu bổng và trợ cấp người nghèo cũng bị đe dọa. Trong dài hạn thì vì trợ cấp người cao niên lãnh lương hưu sẽ tăng mạnh so với người đi làm và góp tiền vào quố này. Trong ngắn hạn thì thành phần nghèo khổ cần trợ giúp đã tăng đến mức kỷ lục do nạn suy trầm kinh tế năm 2008-2009 và phóc họa rớt chm trong ba năm kế tiếp.

Chính phủ M^o t^on cho nh^ong ng^oo^oi trên 65 tu^oi m^ot l^oo^ong ti^on g^op b^oy l^on nh^ong chi phí cho thành ph^on d^oo^oi 25 tu^oi.

Trong hoàn cảnh này, người ta khó để ý đến những thói quen, và cuối cùng ra vì sự thay đổi lâu dài về dân số và cơ cấu sản xuất mà càng trầm trọng vì định trẻ kinh tế. Đó là bài học chung của

cu c tranh c là khi ng i ta còn nhìn th y s sa sút tr ng k c a các doanh nghi p M trong vi c nh tranh v i các qu c gia công nghi p hoá khác trên th gi i ».

Khác bi t v tri t lý chính tr trong đ ng l i kinh t

Nguy n Xuân Nghĩa: « Bên Dân Ch thì cho là ph i tăng c ng vai trò nhà n c đ v a kích thích s n xu t qua vi c nâng đ thành ph n trung l u và tr c p gi i nghèo kh n. Song song, đ ng này cũng mu n b o v môi sinh và phát tri n công ngh xanh đ gi i tr n n ô nhi m và nhi t hoá đ a c u.

K t qu quá nghèo nàn t cu c b u c năm 2006, là khi đ ng này chi m đa s bên L p pháp và cu c b u c năm 2008 là khi Hành pháp cũng l t vào tay đ ng Dân Ch , k t qu y d n t i ph n ng d i ng c c a c tri vào năm 2010 khi đ ng C ng Hoà chi m đa s t i H vi n và làm cho n c M b ách t c, b phân c c còn tr m tr ng h n trong hai năm qua.

Bên đ ng C ng Hoà thì cho là ph i thu h p vai trò c a nhà n c và c t gi m công chi l n các m c tr c p khó ki m soát đ t n d n t i quân bình ngân sách.

Song song, ph i c i t ch đ thu khóa theo chi u h ng gi m thu đ ng lo t đ kích thích s n xu t và trám b t quá nhi u l h ng trong b lu t thu v đ ngân sách kh i b th t thu. Cũng t tri t lý chính tr đó, đ ng này ch tr ng gi n l c hoá h th ng hành chánh và lu t l ki m soát đ doanh nghi p hăng hái đ u t h u t o thêm vi c làm.

Trong hoàn c nh gi i là ách t c chính tr vì không th ng nh t v gi i pháp, đ ng C ng Hoà không ch đòi chi m l i Hành pháp mà còn mu n th ng t i Th ng vi n. Đó là tình hình t ng quát c a tr n đ u v lý lu n.

Còn l i thì c tri b nh c óc vì l i cáo bu c hàm h l n h a h n khó ki m ch ng hay nhi u l p lu n v đ o đ c hay xã h i r t ít nh h ng t i kinh t , nh ng đ gây ph n ng trong thành ph n c tri gi i là nòng c t c a hai đ ng ».

V các gi i pháp c th

Nguy n Xuân Nghĩa: « Phía ông Mitt Romney th y là dù T ng th ng Obama ch a thành công v kinh t nh ng là ng i đ m n đ i v i đa s nên c trình bày rõ h n v vi n ki n C ng Hoà.

Ông Romney ch n Dân bi u Paul Ryan đ ng phó, là ng i v a am hi u h s ngân sách ph c t p và l i có lý lu n nên nâng t m tranh c lên m t trình đ khác.

M t nhân v t kín đáo mà có nh h ng trong ban tham m u v chính sách công quy n c a Romney là giáo s Lanhee Chen, g c Đài Loan sinh t i M , m i 34 tu i có b n văn b ng t i Harvard, có l p tr ng ch t ch v k lu t ngân sách và nghiêm kh c v i Trung Qu c.

Ch ng trình kinh t bên C ng Hoà đ c s ng h c a 500 kinh t gia, k c năm gi i Nobel v kinh t , theo năm h ng gi i quy t căn b n, v i 59 bi n pháp. Năm h ng đó là:

1) phát tri n năng l ng n i đ a đ t t c và t o thêm vi c làm cho dân M ;

2) m r ng ph n th tr ng cho s n ph m M trên th gi i qua vi c th ng thuy t các hi p đ nh t do th ng m i m i và đ i phó v i n n ăn c p tác quy n công ngh c a Trung Qu c;

3) nâng tay ngh c a công nhân viên qua vi c đ a các ch ng trình hu n ngh và đào t o v c p ti u bang cho sát v i yêu c u c a th tr ng;

4) tri t đ gi m chi nh ng không tăng thu mà c i t th t c ngân sách và b lu t thu v ; và

5) c i thi n ch đ ki m soát doanh nghi p đ t o môi tr ng thu n l i cho ti u doanh th ng, trong đó có c bi n pháp c i t đ o lu t b o đ ng y t c a ông Obama. Nh thông th ng, đây m i ch là ch ng trình hành đ ng t ng quát mà tính ch t kh thi thì ch a ch c, thí d nh s t o ra 12 tri u vi c trong b n năm t i.

Đ ng Dân Ch l i còn lúng túng h n v vi n ki n vì sau g n b n năm th nghi m mà ch a có k t qu .

Bài di n văn nh n tr ng trách vào ngày 06/09/2012 c a ông Obama có ph n nh đi u y vì b nh i u nhà phân tích ngay trong đ ng Dân Ch đánh giá là thi u chi u sâu, kém tài hùng bi n truy n th ng c a ông ta. Và nh t là tránh nói đ n thành tích n i b t c a ông là đ o lu t y t v n gây tranh cãi.

Trong ban tham m u c a Obama, nhi u kinh t gia th i T ng th ng Bill Clinton đã ra đi và nay ch còn Gene Sperling là c v n tr ng, nh ng ông Obama cũng huy đ ng s quy n góp và

đóng góp ý kiến của nhiều doanh gia có phú có m để u các đội t hợp và ngân hàng lớn t i Wall Street.

Với công tác, bên Dân Chủ cũng đề nghị giảm chi nhàn v n tăng chi mà họ gọi là "đội t", chú ý u là trong lĩnh vực xây dựng hạ tầng để t o thêm việc làm.

Họ cũng chỉ trích ng giảm l c hóa b luật thuế v nhàn tăng thuế nhà giàu, các hộ gia đình có l i t c t 250 ngàn đô la m t năm tr lên, giảm thuế cho thành phố n trung l u và duy trì tr c p thuế t nghi p. Theo truyền thống thì đề ng này cũng muốn phát triển công nghệ xanh để b o v môi sinh và tìm ra con đường mới cho các doanh nghiệp M .

Có chi tiết đáng chú ý trong bài diễn văn và chuỗi lý luận của ông Obama là để cao Thông tin Franklin Roosevelt, người m ra k nguyên bao c p của Hoa K khi phải đội phó với cuộc Thông tin kh ng ho ng 1929-1933. Chi tiết này cho thấy đề ng Dân Chủ v n gọi truyền thống can thiệp và s gây thêm tranh cãi ».

Trước nhàn khó khăn kinh tế của khi s đề ng đề ng tiến chung châu Âu, và chỉ trích c t giảm chi tiêu công c ng để gọi quy t n công, "truyền thống can thiệp" không hẳn là m t sai lầm.

Đề của kh ng ho ng chính trị kéo dài sau bộ u công

Nguyễn Xuân Nghĩa: « Đáng chú ý hơn v tranh c Thông tin chính là bộ u công Quốc hội vì Quốc hội khóa 113 mới là qu cân quyết định gì a hai h ng.

Dân M hi n r t b t m n với Quốc hội của họ, là để nh chỉ có m c tín nhiệm th p nh t trong xã hội, và đa số c tri để u nghĩ là các dân bi u ngh sĩ đề ng nhiệm không đáng tái đắc c .

Nhàn thông tin ng i thì v n muốn để c l i v để i diễn n để a ph ng! Lý do là trong Quốc hội liên bang họ gom tiến tăng chi v cho để a ph ng của mình.

Năm x a, m t Ngh sĩ Dân Chủ có nói là m i chuyện chính trị để u quy v để a ph ng! C tri M vì vậy có thể l i b u ra m t Quốc hội không thể gọi quy t v n để c a qu c gia và s n sàng đề ng ý tăng thuế nhàn là tăng thuế ng i khác chỉ không c t xén phúc l i của họ.

Có l n c M v n b b t c chính trị gì a c n kh ng ho ng v n n n, ngân sách và việc làm. Đề y mới là k ch b n bi quan cho Hoa K trong hai năm t i ».